

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2018/775,**28. mai 2018,****millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011 (milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele) artikli 26 lõike 3 kohaldamise eeskirjad seoses toidu põhilise koostisosa päritoluriigi või lähtekoha märkimise eeskirjadega****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrust (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 26 lõiget 8,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) nr 1169/2011 artikliga 26 on kehtestatud toitude päritoluriigi või lähtekoha märkimise üldeeskirjad ja -nõuded, mida kohaldatakse liidu erisätteid piiramata.
- (2) Määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 26 lõike 2 punktiga a on nõutav päritoluriigi või lähtekoha märkimine, kui selle märkimata jätmine võib tarbijaid asjaomase lõpptoidu tegeliku päritoluriigi või lähtekoha määramisel eksitada, eriti kui toidule lisatud teave või märgistus tervikuna viitaks muidu sellele, et toidul on teine päritoluriik või lähtekoht. Kõnealuse artikli eesmärk on vältida sellise eksitava toidualase teabe esitamist, mis viitab toidu teatavale päritolule, kui selle tegelik päritolu on teine.
- (3) Määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 26 lõikega 3 on sätestatud, et kui toidu päritoluriik või lähtekoht on märgitud ning see ei ole sama mis toidu põhilise koostisosa oma, märgitakse ka kõnealuse põhilise koostisosa päritoluriik või lähtekoht või märgitakse, et põhilise koostisosa päritoluriik või lähtekoht on toidul märgitust erinev. Selles märgitakse ka, et kõnealuseid nõudeid kohaldatakse pärast rakendusakti vastuvõtmist.
- (4) Määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 26 lõikes 3 käsitletakse juhte, mille puhul päritoluriik või lähtekoht märgitakse kohustuslikult kooskõlas kõnealuse määruse artikli 26 lõike 2 punktiga a või vabatahtlikult, näiteks avalduste, terminite, piltide või sümbolite abil.
- (5) Sellised vabatahtlikud märkimise viisid nagu toidu nimetuses sisalduvad või sellega koos esitatavad geograafilised avaldused, võivad ka olla osa tootenimetustest, mida kaitstakse geograafiliste tähiste või kaubamärkidena vastavalt ELi konkreetsetele õigusaktidele.
- (6) Toidu päritoluriigi või lähtekoha märged, mis on osa tootenimetustest, mida kaitstakse geograafiliste tähistena Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012, ⁽²⁾ (EL) nr 1308/2013, ⁽³⁾ (EÜ) nr 110/2008 ⁽⁴⁾ või (EL) nr 251/2014 ⁽⁵⁾ alusel või mida kaitstakse rahvusvaheliste lepingute alusel, kuuluvad määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 26 lõike 3 kohaldamisalasse. Võttes arvesse asjaolu, et nende tootenimetuste puhul on olemas oluline seos toote omaduste ja selle geograafilise päritolu vahel, et neid reguleeritakse erieeskirjadega, sh

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT L 304, 22.11.2011, lk 18).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 110/2008 piiritusjookide määramise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1576/89 (ELT L 39, 13.2.2008, lk 16).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta määrus (EL) nr 251/2014 aromaatseeritud veinivõõrutite määramise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 1601/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 84, 20.3.2014, lk 14).

märgistamiseeskirjadega, ning võttes arvesse selliste nimetuste eripära intellektuaalomandiõiguste seisukohast, on vaja täiendavalt uurida, kuidas määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 26 lõike 3 kohast põhilise koostisosa päritolu tuleks kõnealuste nimetuste puhul märkida.

- (7) Sellised toidu päritoluriigi või lähtekoha märged, mis on registreeritud kaubamärkide osad, kuuluvad määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 26 lõike 3 kohaldamisalasse. Kaubamärgi võivad moodustada mis tahes tähised, eelkõige sõnad, sealhulgas isikunimed, kujutised, tähed, numbrid, värvid, kaupade või kaubapakendite kuju või helid, kui selliste tähistega põhjal on võimalik eristada ühe ettevõtja kaupu. Kaubamärkide eesmärk on võimaldada tarbijal teha seoses konkreetse kauba ja/või tootega kindlaks konkreetne kaubanduslik allikas või kaubanduslik päritolu. Võttes arvesse kaubamärkide eripära ja eesmärki, on vaja täiendavalt uurida, kuidas määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 26 lõike 3 kohast põhilise koostisosa päritolu tuleks märkida, kui see on kaubamärkide puhul nõutav.
- (8) Üldtuntud ja üldnimetusi, sh geograafilisi termineid, mis sõna otseses mõttes märgivad päritolu, aga mida üldiselt ei mõisteta asjaomase toidu päritoluriigi või lähtekoha märkena, ei tuleks käesoleva määrusega hõlmata.
- (9) Käesoleva määruse kohaldamisel ei tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004⁽¹⁾ (millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid) kohaselt tootega kaasas olevaid identifitseerimismärke käsitleda päritoluriigi või lähtekoha märkena.
- (10) Et tarbijad saaksid teha teadlikumaid valikuid, on käesoleva määrusega vaja näha ette erieeskirjad, mida tuleks kohaldada, kui toidu põhilise koostisosa päritoluriik või lähtekoht on märgitud. Selliste eeskirjadega tuleks tagada, et selline teave on piisavalt täpne ja sisukas.
- (11) Seepärast on asjakohane, et põhilise koostisosa selline märges esitatakse viitega geograafilisele alale, millest tarbijal peaks olema lihtne aru saada. Tuleks keelata asjaomaste piirkondade või muude geograafiliste alade kohta selliste väljamõeldud nimetuste kasutamine, mis ei ole sisukad või mis võivad tarbijat põhilise koostisosa tegeliku lähtekoha kindlakstegemisel eksitada.
- (12) Kui põhiline koostisosa on toit, mille suhtes kohaldatakse toidu päritoluriigi või lähtekoha märkimist käsitlevaid liidu erisätteid, võidakse kõnealuseid sätteid alternatiivselt kasutada määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 26 lõike 3 punkti a kohaldamisel.
- (13) Kui toidukäitlejad otsustavad märkida üksnes, et põhilise koostisosa päritoluriik või lähtekoht erineb toidu omast, seetõttu näiteks, et tarneallikaid on mitu või need varieeruvad ja tulenevalt konkreetsest tootmisprotsessist, on asjakohane näha ette raamistik, millega võetakse arvesse mitmesuguseid toidu töötlemise tingimusi. Asjakohase märkega tuleks tagada, et tarbijale antakse arusaadav teave.
- (14) Teave, mida põhilise koostisosa kohta antakse kooskõlas käesoleva määrusega, peaks täiendama teavet, mida tarbijatele antakse toidu päritoluriigi või lähtekoha kohta, ning see peaks olema hõlpsasti nähtav ja selgesti loetav ja kustumatu, kui see on asjakohane.
- (15) Käesoleva määruse kohaldamiseks tuleks kehtestada asjakohane üleminekuperiood kooskõlas määruse (EL) nr 1169/2011 artikliga 47, millega on nõutav, et mis tahes uut toidualase teabe esitamise meetet tuleks kohaldada mis tahes kalendriaastal alates 1. aprillist.
- (16) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevas määruses sätestatakse määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 26 lõike 3 kohaldamise eeskirjad juhul, kui toidu päritoluriik või lähtekoht esitatakse selliste vahenditega, nagu avaldused, pildid, sümbolid või terminid, mis viitavad kohale või geograafilisele piirkonnale, välja arvatud üldtuntud ja üldnimetustes sisalduvad geograafilised terminid, mis sõna otseses mõttes märgivad päritolu, aga mida üldiselt ei mõisteta päritoluriigi või lähtekoha märkena.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

2. Käesolevat määrust ei kohaldata selliste geograafiliste tähiste suhtes, mida kaitstakse määruse (EL) nr 1151/2012, määruse (EL) nr 1308/2013, määruse (EÜ) nr 110/2008 või määruse (EL) nr 251/2014 alusel või mida kaitstakse rahvusvaheliste lepingute alusel, ega registreeritud kaubamärkide suhtes, kui viimased on päritolutähised, seni kuni võetakse vastu artikli 26 lõike 3 kohaldamise erieeskirjad selliste tähiste suhtes.

Artikkel 2

Põhilise koostisosa päritoluriigi või lähtekohta märkimine

Kui toidu päritoluriik või lähtekoht on märgitud ning see ei ole sama mis põhilise koostisosa oma, märgitakse põhilise koostisosa päritoluriik või lähtekoht järgmiselt:

a) viitega ühele järgmistest geograafilistest aladest:

- i) „EL“, „muu kui EL“ või „EL ja muu kui EL“ või
- ii) piirkond või mis tahes muu geograafiline ala mitme liikmesriigi piires või kolmandate riikide piires, kui see on sellisena määratletud rahvusvahelise avaliku õiguse alusel või sellest saavad keskmiselt teadlikud keskmised tarbijad hästi aru, või
- iii) FAO püügipiirkond või meri või mageveekogu, kui see on sellisena määratletud rahvusvahelise õiguse alusel või sellest saavad keskmiselt teadlikud keskmised tarbijad hästi aru, või
- iv) liikmesriik/liikmesriigid või kolmas riik / kolmandad riigid või
- v) piirkond või mis tahes muu geograafiline ala liikmesriigi piires või kolmanda riigi piires, kui sellest saavad keskmiselt teadlikud keskmised tarbijad hästi aru, või
- vi) päritoluriik või lähtekoht kooskõlas põhilis(t)e koostisosa(de) kui sellis(t)e suhtes kohaldatavate liidu erisätetega;

b) või kasutatakse järgmist avaldust:

„... (põhilise koostisosa nimetus) on / ei ole pärit (toidu päritoluriik või lähtekoht)“ või muu sarnane sõnastus, millel tarbija jaoks on tõenäoliselt sama tähendus.

Artikkel 3

Teabe esitamine

1. Artikli 2 kohaselt esitatava teabe esitamiseks kasutatakse tähemärgisuurust, mis ei ole väiksem kui määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 13 lõikega 2 nõutav väikseim tähemärgisuurus.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, juhul kui toidu päritoluriik või lähtekoht on märgitud sõnadega, paigutatakse artikli 2 kohaselt esitatav teave samasse vaatevälja nagu toidu päritoluriigi või lähtekohta märged, kusjuures tähemärgisuuruse x-kõrgus on vähemalt 75 % toidu päritoluriigi või lähtekohta märged x-kõrgusest.

3. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, juhul kui toidu päritoluriik või lähtekoht on märgitud muul viisil kui sõnadega, paigutatakse artikli 2 kohaselt esitatav teave samasse vaatevälja nagu toidu päritoluriigi või lähtekohta märged.

Artikkel 4

Jõustumine, üleminekusätted ja kohaldamiskuupäev

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. aprillist 2020.

Toite, mis lastakse turule või märgistatakse enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva, võib turustada kuni varude ammendumiseni.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 28. mai 2018

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER
